

тільки міжнародний злочин, але й злочин міжнародного характеру, що не є тотожними поняттями. Проте, міжнародне кримінальне право та національне кримінальне право є невіддільними складовими, а тому, вони завжди перетинаються, взаємо-впливають один на одного та взаємодіють один із одним.

Власне розвиток міжнародного кримінального права відбувається у зв'язку із розвитку злочинності, зокрема, при появи нових форм та методів вчинення злочинів, які в свою чергу спрямовані проти міжнародного правопорядку, а тому, через активну співпрацю держав у цій сфері розвивається нормативна основа даної галузі права, тощо.

### ***Список використаних джерел***

1. Блищенко І. П., Фисенко І. В. Международный уголовный суд. М. : Закон и право, ЮНИТИ, 1998. 239 с.
2. Галенская Л.Н. О понятии международного уголовного права. *Советский ежегодник международного права*. М. : 1969. С. 247–248.
3. Грабарь В. Э. Материалы к истории международного права в России (1647–1917). М. : Изд-во Акад. наук СССР, 1958. 491 с.
4. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, М. М. Гнатівський та ін.] ; за заг. ред. В. В. Мицика. Харків : Право, 2019.
5. Панов В. П. Международное уголовное право : учеб. пособие. М. : ИНФРА-М, 1997. 320 с.
6. Лукашук І. І., Наумов А. В. Международное уголовное право. М. : Спарк, 1999. 287 с.

*Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри Белогубова О. О.*

### **МАШИНА МАРІЯ РОМАНІВНА, СУЛЬЖИК ВІКТОРІЯ ВАЛЕРІЙВНА**

Національний університет «Одеська юридична академія»

### **ЕВОЛЮЦІЯ РОЗВИТКУ «СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ» НА ОСНОВІ ЗВІТІВ МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ**

17 квітня 2014 року Верховна Рада України подала заяву відповідно до пункту 12 статті 3 Римського статуту, визнаючи юрисдикцію Міжнародного Кримінального Суду щодо підозрюваних злочинів, скоєних на території України з 21 листопада 2013 року по 22 лютого 2014 року, тому, 25 квітня 2014 р. був розпочатий розгляд попередньої ситуації.

У звіті 2014 року було окреслено загальну ситуацію Революції Гідності через призму статті 7 Римського статуту (злочини проти людяності). Зазначалося про передбачувані злочини, такі як вбивства, знищення, катування та інші нелюдські дії. У висновку наголошувалося на тому, що Управління продовжуватиме збирати, перевіряти та аналізувати інформацію, щоб визначити, чи є вона є обґрунтованою підставою вважати, що під час подій на Майдані в Україні скоєно злочини, віднесені до юрисдикції Суду [1, с. 7].

Офіс Прокурора, згідно зі звітом 2015-го року, детальніше розкриває ситуацію подій на Майдані 2013–2014 рр. та розпочинає збирати та аналізувати докази щодо імовірних злочинів, скоєних на території України з 20 лютого 2014 року без дати закінчення, оскільки 8 вересня 2015 року Уряд України подав другу заяву відповідно до пункту 12 статті 3 Римського статуту, що визнає здійснення юрисдикції МКС. Саме у цьому звіті надався правовий аналіз діям під час протесту на майдані: «Управління вважає, що можна зробити висновок про існування державної політики щодо нападів на цивільне населення, у значенні статті 7(2)(а)» [2, с. 5], «однак для того, щоб ці дії підпадали під статтю 7 Статуту, будь-який такий напад має бути масовим або носити систематичний характер. Як зазначила Судова палата II, саме поширеність або систематичний характер нападу відрізняє злочини проти людства і є їх ознакою» [2, с. 6]. Крім того, Офіс не заперечував того, що були серйозні порушення прав людини, а попередня оцінка подій на Майдані може бути переглянута у світлі нових фактів чи інформації.

У звітах 2016–2018 рр. надалася оцінка ситуації в Криму та у Східній Україні. У 2016 році в Криму розглядались ситуації, що включали злочини, які передбачувано скоєні в рамках збройного конфлікту: «Згідно з даними, ситуація на території Криму і Севастополя рівнозначна міжнародному збройному конфлікту між Україною та Російською Федерацією, що розпочався не пізніше 26 лютого, коли Російська Федерація задіяла особовий склад своїх збройних сил для отримання контролю за частинами території України без згоди уряду України. Право міжнародних збройних конфліктів застосовується і після 18 березня 2014 р. ... Для цілей Римського статуту збройний конфлікт може бути міжнародним за своєю суттю, якщо одна чи більше держав частково або повністю окупує територію іншої держави незалежно від того, чи окупація супроводжується збройним опором» [3, с. 9]. Щодо Східної України, то Управління вважає, що «до 30 квітня 2014 р. інтенсивність бойових дій між українськими урядовими силами та антиурядовими збройними елементами на Сході України досягла рівня, який спровокував би застосування права збройного конфлікту, а збройні угруповання,

що діяли на сході України, включаючи ЛНР та ДНР, були достатньо організовані, щоб кваліфікуватися як сторони міжнародного збройного конфлікту. Офіс також посилався на додаткову інформацію, вказуючи на пряму військову взаємодію між відповідними збройними силами Російської Федерації та України, припускаючи існування міжнародного збройного конфлікту на сході України не пізніше 14 липня 2014 року, паралельно з міжнародним конфліктом» [3, с. 12]. Тобто саме в ці роки розглядалася можливість здійснення Російською Федерацією загального контролю над збройними угрупованнями на сході України. Цікавим є те, що одразу після публікації звіту Офіса Прокурора МКС щодо можливих злочинів Росії в Криму, Росія відкликала свій підпис під Римським статутром у 2016 році, маючи за мету відмовитись від юрисдикції Суду.

У звіті 2019 року Канцелярія завершила попередній аналіз предметної юрисдикції та дійшла висновку, що є розумні підстави вважати, що злочини, склади яких передбачені Статутом, були скоєні в контексті ситуацій як у Криму, так і у східній частині України. Під час проведення аналізу Канцелярія вивчила кілька форм можливих діянь та розглянула як контекст міжнародного збройного конфлікту та окупації Криму, так і «різні можливі [правові] кваліфікації збройного конфлікту на сході України» [5, с. 11].

Нарешті, у 2020 році Канцелярія не виявила жодних суттєвих підстав вважати, що розслідування не відповідатиме інтересам правосуддя, таким чином Канцелярія завершила попереднє вивчення ситуації в Україні, винісши ухвалу про те, що критерії для порушення розслідування дотримані в частині предметної юрисдикції, прийнятності та інтересів правосуддя. «Прокурор ... має намір після обрання нового Прокурора провести з ним консультації зі стратегічних та оперативних питань, пов'язаних з визначенням пріоритетності завдань у роботі Канцелярії та поданням необхідних клопотань до Палати попереднього провадження» [4, с. 7].

Таким чином, аналізуючи звіти МКС, збройний конфлікт на території України можна кваліфікувати наступним чином: події на Майдані не можуть підпадати під дію статті 7 Римського статуту, тому кваліфікуються як напади на цивільне населення; в Автономній Республіці Крим та Севастополі найпізніше з 26 лютого 2014 р. відбувається міжнародний збройний конфлікт між Україною та Російською Федерацією; на Сході України з 30 квітня 2014 р. триває міжнародний збройний конфлікт між Україною та неурядовими озброєними угрупованнями (так звані ДНР та ЛНР); також на Сході України найпізніше з 14 липня 2014 р. відбувається міжнародний збройний конфлікт між Україною та Російською Федерацією; за умови,

якщо буде доведено здійснення загального контролю Російської Федерації над неурядовими озброєними угрупованнями, можна буде говорити про наявність на Сході України єдиного міжнародного збройного конфлікту.

На сьогодні ми пройшли лише першу стадію – попереднє вивчення ситуації в Україні, а далі Судова палата Офісу Прокурора МКС має ухвалити рішення про відкриття повноцінного розслідування, проте уже зараз ми можемо стверджувати про велику кількість роботи правоохоронних органів України, правозахисних неурядових організацій, державних органів, експертів та самого МКС, що дозволить вирішити Ситуацію в Україні.

### ***Список використаних джерел***

1. Report on Preliminary Examination Activities (2014). URL: <https://www.icc-cpi.int/iccdocs/otp/OTP-Pre-Exam-2014.pdf>
2. Report on Preliminary Examination Activities (2015). URL: <https://www.icc-cpi.int/iccdocs/otp/OTP-PE-rep-2015-Eng.pdf>
3. Report on Preliminary Examination Activities (2016). URL: [https://www.icc-cpi.int/iccdocs/otp/161114-otp-rep-PE\\_ENG.pdf](https://www.icc-cpi.int/iccdocs/otp/161114-otp-rep-PE_ENG.pdf)
4. Report on Preliminary Examination Activities (2020). URL: <https://www.icc-cpi.int/itemsDocuments/2020-PE/2020-pe-report-ukr-rus.pdf>
5. Отчет о действиях по предварительному изучению ситуаций в 2019 году (Украина) URL: <https://www.icc-cpi.int/itemsDocuments/2019-PE-Report-UKR.pdf>

*Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри Грушко М. В.*

### **ПАХОЛЧАК ВЕРОНІКА ПАВЛІВНА**

Національний університет «Одеська юридична академія»

### **ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА В ПРОЦЕСІ БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ**

Принципи відіграють доволі важливе значення під час формування та реалізації тих чи інших галузей права. Не є виключенням міжнародне кримінальне право, яке керується не тільки загальними принципами, але й спеціальними принципами, що знаходять своє зовнішнє вираження в певних міжнародних інструментах [1, с. 17].

Щодо загальних принципів, то до них доцільно віднести принципи, що містяться в Статуті та вироках Нюрнберзького трибуналу, та наділені імперативним характером, що було